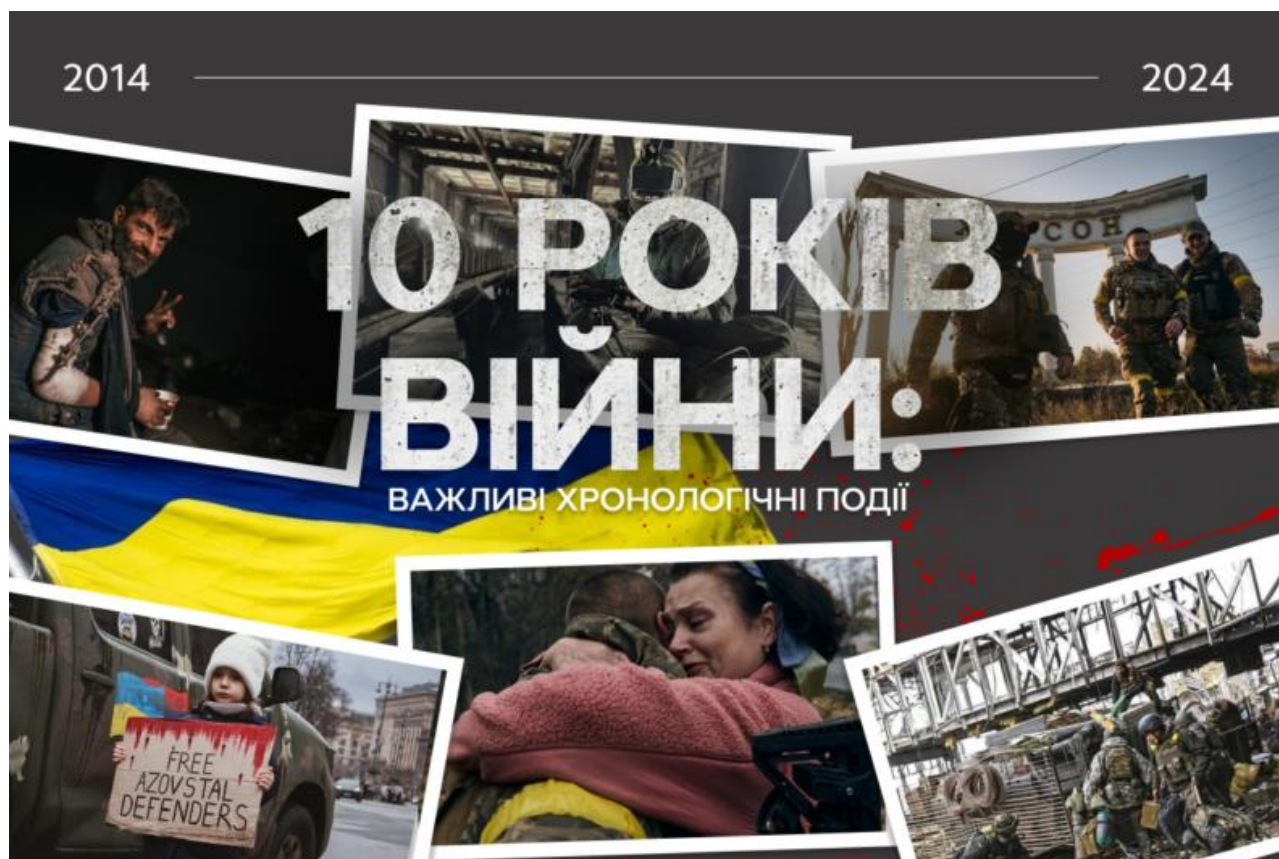

10 років війни в Україні: хронологія, найвизначніші події, трагедії та перемоги

Вікторія Мельник, журналістка сайту Діана Присяник, редакторка сайту 21 Лютого 2024

Опубліковано: 10 років війни в Україні: хронологія, найвизначніші події, трагедії та перемоги // Вікна-новини. – 2024. – 21 лютого. URL: <https://vikna.tv/dlia-tebe/vijna-v-ukrayini/10-rokiv-rosijsko-ukrayinskoyi-vijny-hronologiya-podij/>

2014 рік поклав початок новій, кривавій та болісній сторінці в історії України. Десять років тому почалася війна Росії проти української державності й незалежності. Цей період сповнений болючих випробувань, героїчних вчинків та незламної боротьби за суверенітет та ідентичність.

Від анексії Криму Росією, що стала першим дзвінком міжнародній спільноті про початок відкритого протистояння, до затяжних бойових дій на сході України та повномасштабного вторгнення на територію нашої країни.

Історія цих десяти років війни розповідає про безпрецедентну мужність українського народу, про його непохитну волю до боротьби за право жити на своїй землі, у своїй державі, згідно з власними законами та традиціями.

У цьому матеріалі **Вікна-новини** вирішили нагадати, з якими перемогами та поразками стикнулася Україна за десять років війни з Росією, а також розповісти, чим відрізняється війна у 2014 році та 2024, і якою може бути наша країна в майбутньому.

Хронологія: важливі дати російсько-української війни

20 лютого 2014 — окупація російськими військами Криму

У цей період відбувалися найкривавіші дні Революції Гідності, було розстріляно більше як 100 українців, які протестували проти дій режиму Януковича. Тож уся увага була прикута саме до Києва. Водночас за три дні до завершення зимової олімпіади в Сочі, на виїзд з Севастополя вийшла колона російської бронетехніки.

Також протягом 20–23 лютого з Тольятті до Криму була спрямована окрема бригада спецназу ГРУ. Тоді це аргументували, як необхідність охорони одного зі стратегічних об'єктів Криму. Власне так й розпочалася окупація Криму, який і досі перебуває під контролем Росії.

Доктор історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім.І.Ф.Кураса НАН України **Павло Гай-Нижник** розповідає, що Москва ретельно готувала анексію Криму, що й сталося у лютому 2014. Після окупації Криму президент Росії Путін не полишав своїх намірів та прагнень знищити Україну як державу.

Та окупація не відбулася безболісно для кримчан. Сотні проукраїнських активістів вийшли на площі своїх міст – у тому числі й Севастополя, – аби висловити власну позицію.

– За багатьма фото і відеоматеріалами та свідченнями очевидців, проукраїнські протести в Криму та навіть в Севастополі у 2014 були

чисельнішими, ніж проросійські, – пригадує оператор FPV на псевдо **Еней**.

Фото: [Getty Images](#)

Він проводить паралель: так само було і в Херсоні, і в Енергодарі, і в інших містах, що були стрімко окуповані на початку 2022 року.

– Але, ці території не віддали, а захопили. Єдиний спосіб боротись з військовим вторгненням – це армія, за спиною якої стоїть держава. Тому Херсон повернувся в Україну, а Крим – досі в окупації.

Ніякі протести тут не допоможуть — загарбників треба системно знищувати та забирати свою землю назад.

Лютий-травень 2014 — проросійські виступи в Україні

Це серія протестів, що були організовані та проведені за участі російських спецслужб, найманців та незадоволених подіями Євромайдану громадян України.

У більшості міст протести не мали успіху. Однак, сепаратистам все ж вдалося захопити декілька державних будівель, зокрема, у Донецьку, Луганську та Харкові.

Міста, у яких відбувалися протести та їхні наслідки:

- Дніпро – протести не мали успіху;
- Донецьк – проголошення так званої “Донецької народної республіки” 7 квітня;
- Запоріжжя – протести не мали успіху;
- Мелітополь – протести не мали успіху;
- Луганськ – проголошено так звану “Луганську народну республіку” 27 квітня;
- Миколаїв – протести не мали успіху;
- Одеса – проросійські протести не мали успіху завдяки проукраїнським активістам.

За словами **Гай-Нижника**, залишити Одесу українським містом вдалося кривавою ціною. Хоча там це було втілено, швидше, всупереч органам місцевої влади і правопорядку. Внаслідок сутички, що сталася 2 травня, загинули двоє проєвропейських активістів (їх було застрелено) і 42 місцевих проросійських активістів.

- Харків – акції сепаратистів за приєднання Харкова до Росії та створення так званої ХНР почалися з 23 лютого 2014 року.

– У Харкові проросійські колаборанти-бойовики й спецслужби РФ кілька разів захоплювали Харківську ОДА. Тоді до міста було відряджено міністра внутрішніх справ Арсена Авакова й завдяки спецпідрозділу Нацгвардії Ягуар вдалося відстояти місто, – зазначає **Павло Гай-Нижник**.

- Херсон — протести не мали успіху.

14 квітня 2014 року

Виконувач обов’язків президента України Олександр Турчинов оголосив про початок антитерористичної операції (АТО) із залученням Збройних Сил України.

– На початку квітня 2014 року озброєні проросійські підрозділи почали захоплювати адміністративні будівлі на сході України. Тоді ж у Слов’янську та Червоному Лимані вже діяли не сепаратисти, а військові розвідувально-диверсійні підрозділи РФ, – розповідає **Гай-Нижник**.

Травень-13 Червня – бої за Маріуполь і звільнення силами АТО міста від проросійської влади.

14 Червня – російські бойовики збили літак Іл-76 в Луганську. Внаслідок цього загинуло 40 бійців 25 окремої повітряно-десантної бригади та 9 членів екіпажу.

17 липня – Збиття Малайзійського Boeing 777 біля Донецька. Росія із ЗРК Бук збила пасажирський літак неподалік Грабового, Донецька область. Внаслідок цього усі 298 пасажирів та екіпаж загинули. Це найбільша авіакатастрофа за кількістю жертв в історії України.

Фото: [Getty Images](#)

Липень–серпень — український контрнаступ на сході України

Внаслідок цього 5 липня було звільнено та повернуто під контроль урядових сил Краматорськ, Слов'янськ, Бахмут, Дружківку та Костянтинівку.

22 липня українськими військовими успішно знешкоджено противника та з мінімальними руйнуваннями відновлено контроль над Кремінною, Попасною, Рубіжним і Сєверодонецьком, а наступного дня – над Новодружеськом, Привіллям та зайнято північні райони міста Лисичанська.

28 липня 2014 року ЗСУ спільно з бійцями Нацгвардії у рамках АТО у Донецькій області взяли під контроль населений пункт Саурівка та стратегічно важливу висоту – курган Савур-Могила.

На кінець серпня українським військам вдалося звільнити західний Донбас, південь і північ Донецької, а також північну частину Луганської областей. Тоді блокпости Збройних сил України впритул наблизилися до Донецька і Луганська.

– Проте були накази відступити з околиць цих міст та блокувати їх. Зрештою, у ніч з 24 на 25 серпня у Донбас зайшов перший ешелон регулярної армії РФ. Це були вісім батальйонних тактичних груп ЗС РФ загальною чисельністю понад чотири тисячі осіб, – розповідає доктор історичних наук **Павло Гай-Нижник**

Фото: Повернись Живим

6–31 серпня 2014 — бої за Іловайськ

Внаслідок цього загинуло 366 українських воїнів, 429 – отримали поранення різного ступеня тяжкості, 128 – потрапили у полон і 158 вважалися зниклими безвісти. Це спонукало українську сторону

погодитися на умови Мінського перемир'я, підписаного 5 вересня 2014 року в білоруській столиці.

1 вересня 2014 – Відхід українських військ з Луганського аеропорту, оборона якого тривала 146 днів.

5 вересня 2014 – Мінський протокол або Перша Мінська угода. Підписана про тимчасове перемир'я у війні на сході України, досягнута на переговорах у Мінську та Укладена учасниками Тристоронньої контактної групи.

Павло Гай-Нижник вважає, що політично цей період розпочав багаторічну тяганину з намаганням втілити Мінські угоди, які були підписані вимушено під тиском Кремля, після входження російських військ на території Донецької та Луганської областей, кількох трагічних поразок української армії й через загрозу широкомасштабного наступу проросійських сепаратистських сил за підтримки Армії РФ.

— Москва елементарно ігнорувала вимоги Мінських домовленостей щодо відведення своїх військ зі сходу України, набираючи геополітичні бали й виграючи час.

Вересень – 23 січня 2015 — Донецький аеропорт

У цей період почалися важкі бої в аеропорту. Українські військові, яких згодом назвали "кіборгами" за їхню неймовірну стійкість та мужність, обороняли аеропорт від численних атак проросійських сепаратистів та російських регулярних військ.

Попри перевагу в техніці та особовому складі противника, українські захисники зуміли утримувати оборону протягом кількох місяців. Втім, після безперервних обстрілів та штурмів, інфраструктура аеропорту була зруйнована, а його оборона в січні 2015 року була зламана.

Фото: Армія.Inform

21 січня – 18 лютого 2015 року — бої за місто з важливим залізничним вузлом Дебальцеве

Його звільнили у 2014 році. Однак після тимчасового затишшя бої за місто поновилися і з 2015 року Дебальцеве перебуває під контролем російської армії.

11–12 лютого 2015 був узгоджений Комплекс заходів щодо виконання Мінського протоколу на саміті в Мінську лідерами Німеччини, Франції, України та Росії у форматі нормандської четвірки. Так звана Друга Мінська угода.

Однак доктор історичних наук зауважує, що протягом усього часу подальшого тривання Мінського процесу жоден папір, підписаний під час нього, жодний його рядок і літера цього рядка були нічого не вартими.

Протягом 2015 року відбувалося кілька спроб врегулювати ситуацію на території Донбасу дипломатичним шляхом. У тому числі через

нормандський формат переговорів, в якому взяли участь Україна, Росія, Німеччина та Франція.

2016

Попри Мінські угоди, обстріли та зіткнення на лінії розмежування тривали, особливо в районах навколо Авдіївки, на Світлодарській дузі, та інших гарячих точках.

Також у цей період відбувалося розведення сил і засобів сторін протистояння, зокрема біля Золотого і Петрівського у жовтні 2016.

Фото: Генштаб ЗСУ

2017–2021

Протягом 2017–2021 років Схід України залишався ареною збройного протистояння між українськими силами, проросійськими сепаратистами та військовими РФ. Цей період характеризується чергуванням етапів ескалації, коли інтенсивність бойових дій зростала, та періодів відносного затишшя.

І попри офіційні заяви росіян про дотримання так званого перемир'я, фактично лінія фронту не знала тривалого спокою, а місцеве населення постійно перебувало під загрозою обстрілів.

30 квітня 2018 – закінчення АТО та початок операції Об'єднаних сил.

25 листопада 2018 року – стався інцидент у Керченській протоці, коли українські військово-морські сили намагалися пройти з Чорного в Азовське море. На шляху їх заблокував російський танкер біля керченського моста, зведеного окупаційною владою.

В результаті російські ВМС та берегова охорона атакували українські судна: буксир Яни Капу було протаранено, а артилерійські катери, що знаходились за межами 12-мильної зони, піддались обстрілу. Внаслідок цієї агресії три українські кораблі були захоплені, а 24 члени екіпажу, з яких шестеро були поранені, виявились у полоні.

Російсько-українська війна – це не один десяток, не одна сотня років подій. Це протистояння триває від моменту утворення московської території.

Попри те, що довгі роки частина територій України перебувала під окупацією, а домовленості з РФ мали виключно декларативний характер, **Еней** вважає, що питання територій у цій війні – абсолютно вторинне.

– Успішна демократична Україна – це “поганий приклад” для росіян, адже російська державність будується на інших принципах, – каже військовий.

23 лютого 2022

Росія розпочала евакуацію з усіх своїх дипломатичних представництв в Україні, на них спущені прапори країни-агресора.

Верховна Рада затвердила запровадження надзвичайного стану з 0 годин 24 лютого терміном на 30 днів на всій території України, крім Донецької та Луганської областей, де фактично вже діє надзвичайний правовий режим.

24 лютого 2022 — початок повномасштабної війни

Широкомасштабне вторгнення до України для чималої кількості українців було неочікуваним. Однак розмови про можливість нової фази війни точилися за кілька місяців до цього.

Озираючись назад, багатьох і досі бентежить питання: що могло зупинити повномасштабне вторгнення? Чи існувала така сила?

Загалом, більшість варіантів уникнення війни були пов'язані з об'єднанням Заходом. На жаль, тамтешні лідери виявились недостатньо рішучими для спільних превентивних дій.

Можемо припустити, що це мали бути вступ неокупованої частини України до НАТО, відновлення Україною ядерного статусу, масштабне публічне постачання західного озброєння в Україну, загроза повного торгового ембарго РФ з боку західних держав у випадку початку широкої фази війни, – висловлює своє бачення Еней.

24 лютого 2022 – близько 5 ранку президент Росії Володимир Путін оголосив про початок так званої “спеціальної воєнної операції” на території України. Фактично одразу після цього РФ запустила крилаті та балістичні ракети по усій Україні. Під обстріл попали Київ, Івано-Франківськ, Дніпро, Харків, Васильків, Одеса.

– На щастя, попередні приготування Заходу (ЄС, НАТО) і співпраця з ЗСУ дали змогу Україні заманити в пастку росіян і зруйнувати план бліцкригу путінської армії зі швидкого захоплення Києва та знищення військово-політичного керівництва України. Плану Б у Кремля тоді не було. Тож Путін змушений був розробляти нову тактику і стратегію ведення тотальної війни проти України – розповідає **Гай-Нижник**.

– Віддамо належне також і дипломатії адміністрації Байдена, яка оперативно створила дієву коаліцію для підтримки України.

ЗСУ скористалися отриманими від розвідки НАТО відомостями та західною військовою допомогою, яка перекидалася для ЗСУ спеціальним збройним коридором. Це дозволило героїчно зупинити ворога на підступах до Києва.

Зокрема, новітня зброя від Заходу дала можливість знищувати колони військ загарбників. Це була складна координація дипломатичних,

військових і розвідувальних заходів, зусиль і потужностей, що об'єднала десятки держав навколо героїчної боротьби українського народу за життя, – каже **Павло Гай-Нижник**.

Березень–квітень 2022 — трагедія у Бучі

Під час окупації Бучі російські війська вчинили масове вбивство цивільного населення. Внаслідок цього було виявлено 422 тіла вбитих мирних жителів.

10 років війни в Україні: хронологія, найвизначніші події, трагедії та перемоги / 4 Фотографії

1–2 квітня 2022 — звільнення Київщини

Російські війська оголосили про відхід, назвавши його так званим “жестом доброї волі”. Загалом за тиждень було повністю звільнено Київщину, Сумщину, Житомирщину та Чернігівщину.

Так офіційно провалився російський бліцкриг, на який розраховували окупанти та їхнє вище командування.

Еней був серед тих, хто першим пішов боронити столицю. У час, коли частину людей заціпило від жаху та нерозуміння, інша частина стояла не лише за власну домівку, свої сім'ї: вони стояли за своїх сусідів, за школи у власному районі, за цілу країну та за право нашої нації жити. – Пригадую величезні черги у військкомати та до вантажівок зі зброєю. Пам'ятаю, як чоловіки на вулицях питали один в одного, де тут беруть в армію. Пригадую, як офіцер видавав мені автомат і не зміг його перезарядити. Як ветерани АТО/ООС ділилися досвідом і вчили користуватись зброєю.

Пригадую, як жив у кінотеатрі Флоренція на Троєщині разом з сотнями добровольців. Чому туди не прилетіло пару балістичних

ракет – головна загадка війни для мене. Кожна рота жила в одному з кінозалів.

Фото: надано військовим

Спати на кріслі було незручно і з часом я перебрався на сцену, ближче до екрана. Там можна було лягти горизонтально, і це був люкс.

Ще у нас була карта, на якій ми відмічали окуповані міста.

Я пам'ятаю, як перед першим виїздом на бойові ми знімали червоні кнопки з Київщини, Чернігівщини, Сумщини та Харківщини, на яку і вирушили, — розповів військовий.

Наступними місяцями Захід побачив здатність України оборонятися та наступати. Пішли гарні звістки про допомогу та постачання зброї.

У ніч з 13 на 14 квітня 2022 – затоплення ракетного крейсера Москва, що входив до складу Чорноморського флоту РФ і був його флагманом.

Березень – 17 травня 2022 – облога Маріуполя та оборона Азовсталі, яка закінчилась виведенням українських військ та великими втратами серед цивільного населення.

Вересень 2022 — деокупація Харківщини

Україна визволила з-під тимчасової окупації Липці, Ізюм, Балаклію, Шевченкове, Куп'янськ, Вовчанськ, Борову, Ківшарівку, Куп'янськ-Вузловий, Лиман, Святогірськ, а загалом більш ніж 500 населених пунктів у Харківській, Донецькій та Луганській областях загалом.

Фото: Офіс Президента

У ніч на **21 вересня** відбувся великий обмін полоненими, в ході якого з російського полону звільнили 215 українських бійців, зокрема захисників Азовсталі, в обмін на Віктора Медведчука та 55 російських полонених.

Із серпня 2022 – бої за Бахмут та околиці міста. Нині місто перебуває під контролем російських військ.

8 жовтня 2022 – уночі стався вибух на Керченському мосту, в результаті якого обвалилася автомобільна дорога та загорілися залізничні цистерни.

10 жовтня 2022 – січень 2023 – почалися регулярні атаки росіян по енергетичній інфраструктурі України, внаслідок чого були віялові відключення світла по усій території країни.

11 листопада 2022 — звільнення правобережжя Херсонщини

ЗСУ зайшли до покинутого росіянами Херсону, який перебував в окупації фактично з початку повномасштабної війни.

6 червня 2023 – підбив росіянами Каховської ГЕС, внаслідок чого вона була повністю зруйнована та не підлягає відновленню.

Представники країн-партнерів відреагували на знищення Каховської ГЕС. Президент Європейської ради Шарль Мішель наголосив, що росіяни здійснили воєнний злочин.

– Руйнування цивільної інфраструктури однозначно кваліфікується як воєнний злочин – і ми притягнемо Росію та її маріонеток до відповідальності.

Тоді ж свою думку висловив й міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі.

– Руйнування Каховської дамби є огидним актом. Навмисний напад виключно на цивільну інфраструктуру є воєнним злочином.

3 жовтня 2023 – 17 лютого 2024 — тяжкі бої за Авдіївку

Після місяців запеклих боїв за місто, українські військові 17 лютого вийшли з Авдіївки за наказом Головнокомандувача ЗСУ Олександра Сирського. До операції залучили, зокрема 3 ОШБр.

– Виходячи з оперативної обстановки, яка склалася довкола Авдіївки, з метою уникнення оточення та збереження життя і здоров'я військовослужбовців, ухвалив рішення про виведення наших підрозділів з міста й переходу до оборони на більш вигідних рубежах, – сказав **Олександр Сирський**.

Нині місто перебуває під контролем російської армії.

Україна майбутнього

Українці пройшли неабиякий шлях від революцій до повномасштабної війни, від міфів про “братні народи” до повної дерусифікації та декомунізації.

Ми зупиняли танки голими руками. У Херсоні беззбройні цивільні не боялися до зубів озброєних росіян, а ті були шоковані відвагою українців. Ми гуглимо, як самотійно вдома зібрати дрон. Ми ідемо до військкоматів.

Ми – українці. Часом – гострі на язик та не щадимо навіть земляків, однак намагаємося тримати під контролем і політику, і географію. Ми віддаємо життя за майбутнє наступних поколінь.

Ми творимо історію, живемо в ній. За час російсько-української війни було чимало подій, які увійдуть в підручники історії. Ми запитали Енея, які події за ці останні два роки, на його думку, змінили хід протистояння України.

– За останні два роки хід російсько-української війни змінили, зокрема, оборона Києва, злочини проти людяності, скоєні окупантами, а також героїчна оборона Маріуполя та його знищення, стали важливими моментами у війні.

Еней також згадує й про перенесення бойових дій на територію РФ, успішні диверсії та застосування БПЛА, бої за Сєвєродонецько-Лисичанську агломерацію, Куп'янсько-Балаклійську наступальну операцію, російську часткову мобілізацію, відступ росіян з Херсона, бої за Бахмут із залученням ПВК Вагнер, як ключові.

Згадуються наступальні операції на Півдні та Сході, криза в американському конгресі щодо допомоги Україні та оборона Авдіївки, що разом відображають комплексну динаміку конфлікту.

На мою думку, теперішню ситуацію визначило літо 2023 року. Тоді ми зрозуміли, що на нас чекає довга позиційна війна на виснаження, — наголошує Еней.

Фото: Getty Images

Війна триває. Вона не знає "створених" та "не створених" для таких подій. Та ми пройшли шлях, коли для світової спільноти було "не все так однозначно" й дійшли до масового визнання українських прав на підтримку та оборону.

Про Україну говорять – і не лише в контексті війни, а й на інших рівнях: наші фільми отримують важливі нагороди, спортсмени/(-ки) здобувають першість на змаганнях, про мову та традиції українського народу говорять частіше, аніж будь-коли раніше.

І це – гарні новини.

До гарних новин **Еней** відносить ще три:

- наша держава все ще існує, українці все ще чинять опір;
- більше українців зрозуміли, що війна не "десь на Сході", а у них вдома;
- міжнародна підтримка України хоч і поступово зменшується, але вона значно більша, ніж у 2014 році.

Фото: Генштаб ЗСУ

– Але є й погані новини. Наприклад, деякі українці думають, що можуть втекти від Росії за кордон. Якщо росіяни переможуть, то українських голосів ніхто не почує, а ось російські голоси розкажуть всьому світу, що ми звірі, яких потрібно нищити.

Якщо ми програємо, мігранти відчують, як жилося євреям у 30-х роках минулого століття. Якщо ми виграємо чи банально виживемо – втікачів ніхто не забуде і не пробачить.

Інша річ – українці сподіваються, що війна колись скінчиться. Століттями ми були або в стані війни, або в стані рабства.

Росіяни роблять ставку на виснаження, їх більше, у них всього більше, значить – цей дощ надовго.

Ну і найгірша новина: в російську армію йде більше добровольців ніж в українську. Питання мобілізації – окрема велика тема.

Якщо ми хочемо вижити у довгій війні – нам потрібні ротації, нам потрібна демобілізація. Військовий і його родина мають чітко розуміти, що це не квиток в один кінець. Провальна мобілізація – це

найбільша загроза українській державі та кожному українцю, – виснував **Еней**.

Наш спротив триває. Війна, що розпочалася з гібридної фази й “зелених чоловічків”, переросла у повномасштабний наступ із ракетними атаками, актами геноциду й екоциду, катуванням цивільних і вбивством полонених. А в нашу армію боронити країну йдуть ті, хто початок війни зустрів 9-річним.

Отож, яка відмінність між Україною 2014 та Україною 2024 роками?

– У жертвах. Ми втратили дуже багато і дуже багатьох, втратимо ще більше. Якщо ми хочемо вижити, кожен українець має знати, чому варто продовжувати боротьбу.

За що ми боремося? Що буде, якщо ми програємо? Що буде, якщо ми виграємо? Ці відповіді мають виправдовувати кожну смерть, кожне каліцтво, кожну зруйновану долю. Для кожного ця відповідь може бути різною, але вона має бути.

Колись УНР програла через відсутність цих відповідей. Як наслідок, червоний терор, голод і Голодомор, система ГУЛАГ, розстріли, депортації та інші жахи російської окупації.

Шукайте мотивацію до спротиву. Поширюйте цю мотивацію. Інакше ви будете згадувати війну, як щасливе минуле, — каже Еней.

В час десятої річниці з моменту початку російсько-української війни, що не вщухає з 2014 року, ми залишаємось свідками героїчної витримки та непохитної стійкості українського народу. Ця декада стала справжнім випробуванням для кожного українця, незліченними актами мужності, трагедіями, але й моментами непереможної надії та єднання.

Ця війна є свідченням не лише випробувань, але й незгасної віри в майбутнє, де право кожної нації на самовизначення буде

беззаперечним і де мир стане основою для процвітання нових поколінь.

– Війна, яка розпочалася 2022 року як складова великої російсько-української війни, всеосяжна, нищівна та цивілізаційно-екзистенційна. Мета Російської Федерації – знищення держави України та всього українського народу, тож це вторгнення цілком обґрунтовано можна і потрібно визначати як тотальну війну.

Український народ став на справедливу вітчизняну війну за свою державність та своє право на життя, – каже історик.

– Відкупитись від ворога не вийде. Тому весь Західний світ має усвідомити, що зупинити нову війну континентального масштабу можливо не лише через відновлення територіальної цілісності України, а й зі зміною усієї конструкції влади в Росії, – каже він.

На жаль, війна забирає наших найкращих людей, їхні таланти вже не засяють яскраво, однак ми повинні пам'ятати та поширювання історії загиблих на війні митців серед наступних українських поколінь.
